Uradni list
Evropske unije

SL
Serija L

2024/2895

21.11.2024

UREDBA KOMISIJE (EU) 2024/2895

z dne 20. novembra 2024

o spremembi Uredbe (ES) št. 2073/2005 glede bakterije *Listeria monocytogenes*

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 852/2004 z dne 29. aprila 2004 o higieni živil ([1]) in zlasti člena 4(4) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Uredba Komisije (ES) št. 2073/2005 ([2]) določa mikrobiološka merila za nekatere mikroorganizme in izvedbena pravila, ki jih morajo upoštevati nosilci živilske dejavnosti v okviru splošnih in posebnih higienskih zahtev iz člena 4 Uredbe (ES) št. 852/2004.

(2) Uredba (ES) št. 2073/2005 zlasti določa merila varnosti živil, ki opredeljujejo sprejemljivost živila ali serije živil in se uporabljajo za živila, dana v promet. Navedena uredba določa merila varnosti živil v zvezi z bakterijo *Listeria monocytogenes,* ki je eden od glavnih patogenov, ki se prenašajo s hrano, zaradi visoke stopnje smrtnosti pa resno ogroža javno zdravje. Evropska agencija za varnost hrane (v nadaljnjem besedilu: Agencija) je v svojem zadnjem poročilu o zoonozah ([3]) ugotovila, da je bilo število primerov listerioze pri ljudeh v Uniji leta 2022 za 15,9 % večje kot leta 2021, poleg tega je bil leta 2022 v Uniji eden največjih porastov smrtnih žrtev, sporočenih Agenciji, v zadnjih desetih letih zaradi izbruhov bolezni, ki se prenašajo s hrano in jih je povzročila bakterija *Listeria monocytogenes*. Zaradi povečanja primerov listerioze v Uniji je ključnega pomena, da se z merili varnosti živil v zvezi z bakterijo *Listeria monocytogenes* zagotovi visoka in konsistentna raven varstva potrošnikov v celotni prehranski verigi.

(3) Na tveganje okužbe z listeriozo prek hrane vplivata tako dovzetnost posameznega potrošnika kot zmožnost kontaminiranega živila, da podpira obsežno rast bakterije *Listeria monocytogenes*. Dojenčki in potrošniki, ki imajo oslabljeno imunsko zaščito zaradi bolezni, obolenj ali zdravstvenih stanj, so zelo dovzetni za okužbo z bakterijo *Listeria monocytogenes* in ne morejo biti izpostavljeni živilom, ki vsebujejo kakršno koli koncentracijo tega patogena. Za druge potrošnike je znanstveno priznano, da je za zdravje potencialno škodljivo samo zaužitje živil, katerih koncentracija bakterije *Listeria monocytogenes* presega mejno vrednost 100 cfu/g. Zato živila za neposredno uživanje, ki niso namenjena dojenčkom ali za posebne zdravstvene namene ter ki lahko v obdobju do roka uporabnosti omogočajo rast bakterije *Listeria monocytogenes* nad mejno vrednostjo 100 cfu/g, pomenijo občutljivo skupino živilskih proizvodov, na katero bi se morali osredotočiti z ukrepi za zmanjšanje tveganja.

(4) V skladu z Uredbo (ES) št. 2073/2005 se prisotnost bakterije *Listeria monocytogenes* ne sme odkriti v 25 g živil za neposredno uživanje, ki lahko omogočajo rast bakterije *Listeria monocytogenes*, ki niso namenjena dojenčkom in za posebne zdravstvene namene ter ki jih nosilec živilske dejavnosti, ki je proizvajalec, še ni dal v promet in pristojnemu organu zanje ne more zadovoljivo dokazati, da raven bakterije *Listeria monocytogenes* ne bo presegla mejne vrednosti 100 cfu/g v obdobju do roka uporabnosti zadevnega živila. Vendar Uredba (ES) št. 2073/2005 ne določa merila, ki bi se uporabljalo za navedena živila po tem, ko jih je nosilec živilske dejavnosti, ki je proizvajalec, dal v promet, pri čemer še vedno ni mogoče zagotoviti, da mejna vrednost 100 cfu/g v obdobju do roka uporabnosti ne bo presežena.

(5) Da bi zagotovili enako raven varovanja javnega zdravja od proizvodnje do distribucije živil za neposredno uživanje, ki niso namenjena dojenčkom in za posebne zdravstvene namene ter ki lahko omogočajo rast bakterije *Listeria monocytogenes*, bi se moralo merilo varnosti živil za bakterijo *Listeria monocytogenes*, in sicer „neodkrito v 25 g“, uporabljati za vse primere, ko so navedena živila dana v promet v obdobju do roka uporabnosti in za katere nosilec živilske dejavnosti, ki je proizvajalec, pristojnemu organu ni mogel zadovoljivo dokazati, da raven bakterije *Listeria monocytogenes* ne bo presegla mejne vrednosti 100 cfu/g v obdobju do roka uporabnosti.

([1]) UL L 139, 30.4.2004, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/852/oj.
([2]) Uredba Komisije (ES) št. 2073/2005 z dne 15. novembra 2005 o mikrobioloških merilih za živila (UL L 338, 22.12.2005, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2005/2073/oj).
([3]) https://doi.org/10.2903/j.efsa.2023.8442.

(6) Da bi imeli nosilci živilske dejavnosti dovolj časa za prilagoditev svojih praks in postopkov novi zahtevi, se ta uredba ne bi smela uporabljati pred 1. julijem 2026.

(7) Uredbo (ES) št. 2073/2005 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti.

(8) Ukrepi iz te uredbe so v skladu z mnenjem Stalnega odbora za rastline, živali, hrano in krmo –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Priloga I k Uredbi (ES) št. 2073/2005 se spremeni v skladu s Prilogo k tej uredbi.

Člen 2

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. julija 2026.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 20. novembra 2024

Za Komisijo
predsednica
Ursula VON DER LEYEN

PRILOGA

V Prilogi I k Uredbi (ES) št. 2073/2005 se poglavje 1 (Merila varnosti živil) spremeni:

(1) vnos 1.2 se nadomesti z naslednjim:

Kategorija živil	Mikroorganizmi/ njihovi toksini, metaboliti	Načrt vzorčenja		Mejne vrednosti		Analitska referenčna metoda	Faza, v kateri se merilo uporablja
		n	c	m	M		
„1.2 Živila za neposredno uživanje, ki lahko omogočajo rast *L. monocytogenes*, razen živil, namenjenih dojenčkom in za posebne zdravstvene namene	*Listeria monocytogenes*	5	0	100cfu/g (*)		EN/ISO 11290-2 (**)	Proizvodi, dani v promet v obdobju do roka uporabnosti
		5	0	neodkrito v 25 g (***)		EN/ISO 11290-1	Proizvodi, dani v promet v obdobju do roka uporabnosti

(*) To merilo se uporablja, če je lahko nosilec živilske dejavnosti, ki je proizvajalec, pristojnemu organu zadovoljivo dokazal, da raven bakterije L. monocytogenes ne bo presegla mejne vrednosti 100 cfu/g v obdobju do roka uporabnosti živila. Nosilec lahko med postopkom določi vmesne mejne vrednosti, ki morajo biti dovolj nizke, da se zagotovi, da mejna vrednost 100 cfu/g ob koncu roka uporabnosti živila ne bo presežena.

(**) 1 ml inokuluma se nanese na petrijevko s premerom 140 mm ali na tri petrijevke s premerom 90 mm.

(***) To merilo se uporablja, kadar nosilec živilske dejavnosti, ki je proizvajalec, pristojnemu organu ni mogel zadovoljivo dokazati, da raven bakterije L. monocytogenes ne bo presegla mejne vrednosti 100 cfu/g v obdobju do roka uporabnosti živila.“;

(2) v razlagi rezultatov preskusov se vnos „*L. monocytogenes* v živilih za neposredno uživanje, ki omogočajo rast *L. monocytogenes*, ki jih nosilec živilske dejavnosti še ni dal v promet ter zanje ne more dokazati, da mejna vrednost 100 cfu/g v živilu med rokom uporabnosti ne bo presežena:

— rezultat je zadovoljiv, če v vzorcu niso ugotovljene bakterije,

— rezultat je nezadovoljiv, če so v kateri koli enoti vzorca ugotovljene bakterije.“

nadomesti z naslednjim:

„Bakterija *L. monocytogenes* v živilih za neposredno uživanje, ki lahko v obdobju do roka uporabnosti omogočajo rast bakterije *L. monocytogenes*, če nosilec živilske dejavnosti, ki je proizvajalec, pristojnemu organu ni mogel zadovoljivo dokazati, da raven bakterije *L. monocytogenes* ne bo presegla mejne vrednosti 100 cfu/g v obdobju do roka uporabnosti živil:

— rezultat je zadovoljiv, če v nobeni od enot vzorca niso odkrite vrednosti, ki bi nakazovale prisotnost bakterije,

— rezultat je nezadovoljiv, če je v kateri koli enoti vzorca odkrita prisotnost bakterije.“.